

Extrémní křížová cesta

2023

Podívejme se na scénu ukřižování.

Křesťané se smrti moc nebojí. Proto se někdy stávají mučedníky. Nemají sebevražedné sklony. Nejde jim o to, aby ukončili svůj život. Stávají se mučedníky, protože smrt je pro ně pouze cestou k novému životu. Jsou vedeni nadějí. Nikdy se nenechají porazit.

Lidé stáli a dívali se. Členové Nejvyšší rady však posměšně řekli: „Lid stál a díval se. Členové rady se mu vysmívali a říkali: „Jiné zachránil, ať zachrání sám sebe, je-li Mesiáš, ten vyvolený Boží.“ Posmívali se mu i vojáci; chodili k němu, podávali mu ocet a říkali: „Když jsi židovský král, zachraň sám sebe.“ Nad ním byl nápis: „Toto je král Židů.“ Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal: „To jsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!“ Tu ho ten druhý okřikl: „Ty se ani Boha nebojíš? Vždyť jsi sám odsouzen k stejnému trestu. A my jsme odsouzeni spravedlivě, dostáváme zaslouženou odplatu, ale on nic zlého neudělal.“ A řekl: „Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království.“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji.“

Lukáš 23,35-43

Ukřižování. V křesťanském světě je kříž všudypřítomný:

Za první: kříž není jen smrt, ale také potupa.

Ukřižování je druh římského trestu smrti s dalším poselstvím: nebyl jsi nic a zemřeš jako odpad. Existoval záměr připravit odsouzené o něco víc než o život. A také naděje do budoucna: jste nikdo a budete nikdo. Dokonce i ve vzpomínkách lidí. Jediné, co po tobě zůstane, je hanba. Ukřižování mělo být nejvyšším trestem: žil jsi beze smyslu a zemřeš beze smyslu. Konec.

Za druhé: co dělá Ježíš na kříži?

Ježíš řekl: *„Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, abych jej opět přijal. Nikdo mi ho nebere, ale já jej dávám sám od sebe. Mám moc svůj život dát a mám moc jej opět*

přijmout. Takový příkaz jsem přijal od svého Otce.“

Jan 10,17-18

Ježíš dává svůj život, aby ho získal zpět. Smrt na kříži pro něj není konec, ale začátek. I když se bál mučednické smrti a smrti samotné - viděl smysl v tom, že tuto cestu podstoupil. Ukřižováním ho chtěli znechutit Zemi a přesvědčit ho, že lidé jsou ze své podstaty zlí. Chtěli, aby poznal, že jeho život nemá smysl. Ježíš však chápal smysl svého života jinak a měl jinou vizi svého poslání. Byl idealista. Nechtěl svůj život promarnit, ale získat ho zpět. Z budoucnosti, která na kříži neexistovala, se vrátil Vzkříšený. Tedy znovu naživu. Vzkříšený znamená zrozený ze smrti.

Za třetí: lotr - zlý padouch.

Jeden z těch zločinců, který [tam] byl pověšen, Ho urážel. Je to opravdu padouch. Člověk, který, pokud může, rád někoho znecti. Ublíží mu. Na kříži už toho moc

udělat nemohl, ale dělal to, co obvykle. Udělal špatnou věc. Jak žil, tak zemřel. Byl to padouch.

Za čtvrté: dobrý lotr.

Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království. Svou smrtí se spojuje s Ježíšem a zlým lotrem. Má vůbec na vybranou? Ano, mohl se zachovat jako ten zlý - opět udělat něco špatného. Na kříži už není příliš mnoho příležitostí udělat něco dobrého. Už nemá čas napravovat svůj život. Ale stane se něco zvláštního. Lotr se dívá na oba odsouzence vedle sebe. V jednom vidí to, co zná. Druhý se však chová jinak. Už neměli čas si promluvit. Pouze pozoruje Ježíšovu řeč těla. Vidí, jak přistupuje k trestu a smrti. Vidí, že to pro Ježíše není konec. Vidí svou svobodu a nezávislost. Vidí v něm krále, chce být v jeho království. Vidí něco jiného: protože chce být s ním, znamená to, že ho má rád. Cítil se vedle něj dobře. Dobrý lotr nám svým postojem o Ježíši říká to, co si můžeme jen domýšlet.

Za páté: naše cesta.

Existují dva druhy života: První - je život, který začíná narozením. Druhý - který se rodí ze smrti. Zrozený život je biologický a skončí smrtí. Zrozeno ze smrti - žije. Smrt je třeba chápat v širším smyslu: odumírání. Tragická selhání. Chvilé pochybností. Smrt je třeba chápat jako ztrátu života. Zážitek traumatu, který nám bere to, co známe. Podle slov Ježíše.

„Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však ztratí svůj život pro mne, nalezne jej.“

Matouš 16,25

Jdu, protože hledám naději. Tato rozjímání jsou věnována všem, kteří prožívají beznaděj. Těm, kteří ztrácejí naději. Těm, kteří nevidí do budoucnosti. Těžké časy se nás dotýkají: pandemie, válka, krize. Potřebujeme naději. Zvu vás na EKC 2023.

Zastavení I

Ježíš odsouzený k smrti

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

Po jejich ovoci je poznáte. Což se sbírají z trní hrozny nebo z bodláčí fíky? Tak každý dobrý strom nese dobré ovoce, ale prohnílý strom nese špatné ovoce.

Matouš 7,16-17

Jsme souzeni, znovu a znovu. Lidé jsou často nervózní z toho, že je někdo bude soudit. A ještě víc to, jak se o nich vyjadřují ostatní lidé. Pravdou je, že se nejčastěji posuzujeme podle svých úmyslů: mysleli jsme to dobře. A ostatní nás posuzují podle svých očekávání, což je nejčastěji zklamání.

Soud nad Ježíšem je výsledkem prospěchu různých lidí. Velekněží se báli nového proroka, který by odhalil jejich pokrytectví. Herodes se obával vzpoury, protože by znamenala jeho porážku v očích Římanů, kteří na něj dohlíželi. Úplatkáři v chrámu se báli o své provize. Představení synagogy, farizeové a mnozí další pro svůj vliv. Ti, kteří se měli dobře, se báli, že vypukne válka. A mnoho dalších se chtělo pobavit. Chtěli zábavu.

Neměli bychom si nic nalhávat. I nás tak posuzují. Pro mnohé jsme jen dočasnou hračkou. Pomlouvát, zneužívat, očerňovat. Aby se po nějaké době věnovali něčemu jinému. Nedělejme si iluze. Málokdo se o nás zajímá.

Lidé, mezi něž patříme i my, se starají hlavně o sebe. Nejsme lepší než kdokoli jiný. Proto se nevyplatí měřit svůj život podle názorů jiných lidí. Když o něco usilujeme, vždycky - a to zdůrazňuji, vždycky - jdeme proti ostatním. Mnoho lidí tuto pravdu znovu a znovu objevuje a někteří jí stále nemohou uvěřit. Existuje

pouze jeden autoritativní soud o člověku: ovoce. To udělal a vidíme jeho výsledky.

Příběh

Po maturitě se rodiče rozhodli, že si nemohou dovolit, abych studoval na univerzitě ve velkém městě, a navrhli mi, abych pokračoval ve studiu blíž k rodnému městu. Vždycky mě zajímala matematika a obchodování, takže moje volba univerzity byla jednoduchá - Vysoká škola ekonomická. Zároveň jsem se zamiloval do nejkrásnější a nejúžasnější ženy na světě, ale ona odjížděla studovat do Krakova.

Z poslušnosti k rodičům jsem se vydal do nedalekého města na přijímací zkoušky s úmyslem složit je co nejlépe. A pak to začalo. U zkoušky z matematiky jsem nedokázal vyřešit žádnou z pěti úkolů. Trápil jsem se hodinu a půl a nic. Začal jsem každý úkol znovu a nic z toho nebylo - neúspěch. Nebyl to stres, protože stres má na mě spíše motivační účinek. Dodnes nevím, proč jsem tyto úlohy u zkoušky nezvládl, zvlášť když jsem je všechny vyřešil na lavičce v parku za 20 minut hned po zkoušce! Nedostal jsem se na univerzitu, která se v té době zdála být mým snem - neúspěch. Vrátil se do rodného města a vysvětlovat každému, koho jsem potkal, že jsem nebyl přijat na univerzitu? - selhání.

Zjistil jsem, že se v září konají dodatečné zkoušky na polytechniku v Krakově. Udělal jsem je.

Dnes, z pohledu více než 20 let, vypadá vše úplně jinak. Každé ráno se probouzím vedle nejkrásnější ženy na světě, která se stala mou ženou. Po studiu na polytechnice jsem si doplnil vzdělání postgraduálním studiem na Vysoké škole ekonomické. Našel jsem si místo v oboru, kde se znalosti získané na obou těchto univerzitách ukázaly jako velmi cenné. Pracuji na takzvané vyšší manažerské pozici a moje každodenní práce mi přináší velké uspokojení. Lidé říkají, že jsem byl úspěšný. Víím, že za to vděčím selhání.

Jak se raději nechovat:

Nikdy nespĺňujte očekávání někoho jiného.

Jak postupovat:

Přijímáním výzev, metodou pokusů a omylů se učte sami. Dělejte to, co vyhovuje vám, ne to, co od vás očekávají ostatní. Takto si můžete vybudovat své životní postavení.

Polský básník Cyprian Kamil Norwid napsal: "Autoři jsou posuzováni podle svých děl".

To znamená: ,že kdybychom jenom poslouchali druhé, nikdy bychom nic nevytvořili.

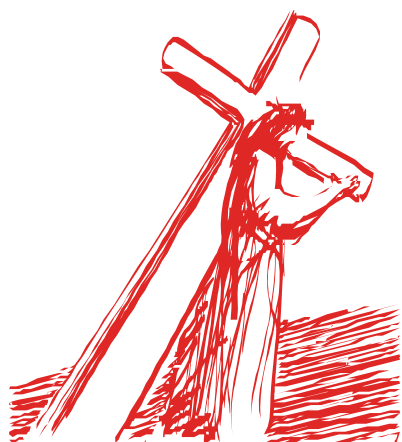
Ježíši, nauč mě hledat dobré ovoce, ne pochlebovače.

Zastavení II

Pán Ježíš přijímá kříž

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

*Kdo chce jít se mnou, zapři sám
sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.*

Marek 8,34

Ve snech očekáváme ráj, ve skutečnosti zažíváme peklo.

Sníme. Sníme o krásném a pohodlném životě. Jdeme za svými sny a narážíme na překážky. Ochotně nasloucháme prorokům úspěchu. Za jejich sliby dokonce platíme, například na školeních, nákupem knih. Platíme, protože máme z jejich předpovědí dobrý pocit. Chtěli bychom vyhrát los, aby bylo hned krásně.

Obvykle však ti, kteří se trefí do středu terče, nakonec zkrachují. Bez každodenních potíží se úspěch neobejde. Méně úspěchu, méně těžkostí. Větší úspěch, větší životní zátěž. Každý musí za svůj život zaplatit správnou cenu.

Proto je třeba místo iluzí přijímat výzvy. Životní těžkosti jsou každodenní realitou. Byly, jsou a budou.

Místo přijímání nechtěných těžkostí je lepší přijímat výzvy. V praxi jde o to samé, ale prožíváme to zcela jinak. Nedostáváme se do deprese - bojujeme s těžkostmi, ale máme uspokojení z výzev, které přijímáme. Ráj je vyhrané těžkosti, ne bezstarostnost.

Příběh

S manželem už dlouho nevycházíme dobře. A v pandemii to bylo ještě horší. Unaveni rodičovskými a domácími povinnostmi

jsem neměli čas na pěstování lásky. V jednu chvíli jsem odešla pracovat do zahraničí. Po třech měsících jsem se neochotně vrátila k manželovi a dětem. Vzdálili jsme se jeden druhému natolik, že když jsem ležela v posteli vedle manžela, překvapilo mě, že má tak širokou postavu, jako bych jeho tělo vůbec neznala. Byli jsme na pokraji rozchodu, rezignovaní a unavení z bezvýchodné situace. Tehdy jsem se rozhodla přijmout výzvu: pokusím se manželství vzkřísit. Nejsem příliš věřící člověk, ale rozhodla jsem se uchopit ten největší kalibr: Pompézní novénu. Předtím jsem se ji už dvakrát modlila na jiné úmysly - bez úspěchu. Tentokrát, pátý den novény, jsem se podruhé v životě zamilovala do svého manžela..... Tak náhle, přímo, až po uši zamilovaná jako na samém začátku naší známosti. Úplně odmítala všechna zranění, která jsme si v uplynulých letech způsobili. Manželství ožilo a několik měsíců bylo dobré, ne fantastické, ale dobré. A pak to bylo horší a horší... a zase krize.

Jak se raději nechovat:

Proč novéna pomohla? Protože samotné úsilí modlitby, zaměření na změnu - dokázalo otevřít mysl. Ano z vůle, ano z beder - úsilím vůle. Pokud jsme někoho jednou milovali, znamená to, že ten člověk v sobě to něco má. To, co se nám na něm líbí. V důsledku tohoto úsilí se emoce změnily. Ale život se nezměnil.

Jak postupovat:

Láska ve vztahu znamená pracovat na sobě. Nikdy neplatí, že se k sobě lidé hodí. Jde pouze o to, že pracují na tom, aby byli jeden s druhým. Úspěšný vztah vždy začíná prací na sobě. Na svých zvyklostech, na svém chování, na svém zapojení. Na naslouchání. Když toto chybí, nepomůže žádná modlitba. V tomto příběhu je to jasné - nedostatek práce na sobě předznamenává neštěstí.

Norwid napsal: "Ne za sebou s křížem Spasitele, ale za Spasitelem s tvým křížem, to je princip veškerého sociálního smíru v křesťanství."

To znamená: Místo toho, abyste Ježíši přinášeli různé stížnosti, učte se od něj, jak problémy řešit.

Ježíši, prosím, buď horlivý v překonávání každodenních obtíží.

Zastavení III

Pán Ježíš padá pod křížem poprvé

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

A přivedli ho na místo zvané Golgota, což v překladu znamená „Lebka“. Dávali mu víno okořeněné myrhou; on je však nepřijal. Ukřižovali ho a rozdělili si jeho šaty; losovali o ně, co si kdo vezme. Bylo devět hodin, když ho ukřižovali. Jeho provinění oznamoval nápis: „Král Židů.“ S ním ukřižovali dva povstalce, jednoho po jeho pravici a druhého po levici. Tak se naplnilo Písmo: „Byl započten mezi zločince.“

Marek 15,22-28

Existuje taková nemoc: Lidé, kterým jde všechno snadno, nevědí, kdo jsou. Neprožívají svá omezení. A právě omezení nám umožňují umístit se v čase a prostoru. To je vidět na procesu výchovy dětí. Ti, kteří jsou vychováváni bez omezení, se sami se sebou nevyrovňají. Děti potřebují pravidla, konkrétní hranice. Teprve pak se správně formuje jejich identita.

Pokud ji takto mají děti, pak jsme i my bývalými dětmi. Máme totéž. Omezení jsou jen informací o tom, že ne všechno se dá zvládnout. To, že dnes něco nemůžeme, znamená, že k tomu můžeme přistupovat jinak. Omezení jsou informace o tom, v čem bychom měli růst.

Hrdinka evangelia - žena z Kanaánu - před Ježíšem poklekla. Protože dosáhla svých limitů, své bezmoci. Postavila se jí čelem a našla řešení.

Příběh

Nějaká imigrantka, dost nezajímavá, mluvila hlavně francouzsky, takže jsme si příliš nerozuměli. Šli jsme na kávu. To, co jsem slyšela, bylo jako kýbl studené vody a vytlačilo mi slzy z očí. Jako dítě přišla o rodinu během nepokojů a genocidy ve Rwandě a sama jen stěží unikla smrti. Nyní vede nadaci, která učí ženy na rwandském venkově zemědělství. Ukázala mi videa ze své činnosti. A nápady na modernizaci zemědělství ve Rwandě podle nejvyšších

standardů. Styděla jsem se, že jsem ji neprávem odsoudila jako nezajímavou, že jsem hledala nějakou inspiraci daleko a neviděla diamanty na dosah. Navíc se ukázalo, že bydlíme kousek od sebe. Dostala jsem pozvání na kávu. Velmi jsme se sblížili.

Jak se raději nechovat:

Lidé, kteří mají problémy, by neměli být považováni za horší.

Jak postupovat:

Vždy byste měli být zvědaví na lidi. Dnes může být někdo na dně. Ale zítra se osud může obrátit.

Norwid napsal: „Člověk neměl chtít být středem, aby ho druzí neodmrštili.“

To znamená: To znamená, že nejsi centrem vesmíru. Poznávej sám sebe tím, že zažíváš svá omezení.

Ježíši, příliš se zabývám sám sebou. Pomoz mi získat odstup od sebe sama.

Zastavení IV Pán Ježíš potkává svou Matku

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

*Vydá na smrt bratr bratra a otec
dítě, povstanou děti proti rodičům
a připraví je o život. Budou vás všichni
nenávidět pro mé jméno; ale kdo
vytrvá až do konce, bude spasen.*

Matouš 10,21-22

To nejlepší, co může z rodiny vzejít,
je fotografie. Možná se to na toto zastavení
nehodí, ale je to pravda.

Začneme příběhem:

Moje matka ... miluje zvířata, je
skvělá kuchařka, pěstuje zeleninu na svém
pozemku, stará se doma o květiny, ve
volném čase čte knihy, poslouchá písničky
Ireny Santor, Eleni, Anny Germanové....
Maminka je milá a dobrá žena, i když ona
sama tuto lásku a dobrotu v životě nutně
nezažila.

Má několik sourozenců, ale její otec
(který nadužíval alkohol) je neměl všechny
stejně rád a někteří byli zanedbáváni –
včetně jí. Dodnes ji bolí nohy, kdysi jí
zmrzly, protože jí otec nekoupil
punčocháče. V osmnácti letech se poprvé
pokusila o sebevraždu – snědla prášky,
které brala její matka (léčila se
s rakovinou). Naštěstí se vyzvracela
a přežila. Později žila u své tety, která ji
seznámila s mým budoucím otcem. Pak se
vzali. Vytvořili šťastné manželství? Těžko
říct. Vzpomínám si, že můj otec, než mi bylo
třináct, také pil alkohol, někdy přicházel
domů opilý, někdy byl vůči mně a mé matce
agresivní a autoritativní. Poslední dva roky
před smrtí nepil a bylo to krásné období,
které náhle skončilo, když jednoho dne na
dovolené spáchal sebevraždu.

Pak v průběhu jednoho nebo dvou let postihlo maminku (a mě) ještě několik neštěstí, která se podepsala na jejím zdraví. Máma trpěla a stále trpí bipolární afektivní poruchou.

Řeknu, že to pro mě bylo těžké, nejednou jsem vůči ní cítila nenávist, vztek, měla negativní myšlenky. Ale je to moje máma, neodmítla jsem ji, neopustila jsem ji, chtěla jsem ji pochopit, pomoci, podpořit, částečně tím, že jsem se vzdala sama sebe. Nemám vůči ní žádnou zášť, žádnou výčitku, žádnou uraženost. Moje matka je milá dobrá žena...

Jak se raději nechovat:

Na své rodiče se obvykle díváme z pohledu přítomnosti a budoucnosti. Bereme je takové, jací jsou: něco se nám na nich líbí, něco ne. Na něco se zlobíme, v něčem jiném vidíme to dobré. Při tom všem jsme však zaměřeni na svou vlastní budoucnost. Chceme, aby se nám dařilo dobře. Zajímá nás náš vlastní příběh. Jsou jeho součástí. Tento postoj nedává smysl.

Jak postupovat:

Jasně vidíme, jak naši rodiče ovlivňují naši historii. Ale jejich příběh nás nezajímá. A přitom i oni měli rodiče. I oni měli ve svém životě lepší i horší chvíle. Někdy někdo ublížil jim, někdy oni ublížili někomu.

Ať už je to jakkoli, do značné části nás formují naši rodiče, ale my je neznáme. Neznáme jejich historii.

Dějepis – takový předmět ve škole existuje. Historie rodičů, rodinná historie – takový předmět existuje i v životě. Abyste mohli sami normálně žít, musíte se to naučit. Musíte tomu rozumět. Nemůžete pochopit sami sebe, aniž byste znali historii svých rodičů.

Rodina je příběh. Dlouhý, trvající celý život. A bývá různý. Nemusí být vždycky správný, ale jde o to najít vždycky to nejlepší řešení.

Norwid napsal: „Není třeba se sklánět před okolnostmi, a pravdám říkat, aby stály za dveřmi.“

To znamená: Nezáleží na tom, kde a proč se narodíme. Není v tom žádná spravedlnost, řád ani nic zvláštního. Jde o to, že musíte znát pravdu nejen o sobě, ale také o své rodině. Abychom byli schopni se sebou něco smysluplného udělat.

Ježší, chci porozumět sobě a svým blízkým. Dej mi odvahu hledat pravdu.

Zastavení V

Šimon Kyrenský pomáhá Pánu Ježíši nést kříž

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

*Dávám vám nové přikázání:
Milujte jedni druhé. Milujte jedni
druhé, jako jsem já miloval vás.*

Jan 13,34

Nejenže jsme závislí sami na sobě, nejenže druzí závisí na nás, ale i my jsme závislí na druhých. Jsme tak vzájemně propojeni. Zdá se, že si to většinou neuvědomujeme. Mnoho věcí děláme mimovolně, bez přemýšlení. Něco řekneme, protože nám to někdo řekl. Něco děláme, protože to tak vyšlo. Příliš často jsme hloupě bezmyšlenkovití. A pak jsme překvapeni výsledkem.

Příběh:

Jsem dospělá žena, která se obrátila ke křesťanství před více než deseti lety, v církvi jsem od dětství, ale přesto jsem velmi dlouho ve svém životě při každém slově své matky skřípala zuby až do morku kostí. Moje matka byla jediná žena, která dokázala říct něco takovým způsobem, že mě to okamžitě srazilo k zemi a přistřihlo mi křídla. Byla nejistá, jako by se bála, pochybovala o všem, včetně nás, svých dětí. Zdánlivě z obavy. Poznamenalo mě to ... poznamenalo mě to nejistotou. Nejistotou ohledně všeho kolem sebe, ohledně toho, co dělám, a navzdory svým jasným a zřejmým předpokladům pro ostatní jsem dlouho nenacházela cestu životem a kráčela jsem ve tmě.

Mezitím nás život trápil obě – jakoby s oboustranným mečem.....

Mě – s nerozumnými rozhodnutími, svobodným mateřstvím, každodenním strádáním, reptáním na sebe i své okolí.

Ji – protože touha po tom, abych žila s Bohem, přišla vniveč... Dostaly jsme se na dno. Obě.

Strávila jsem roky přepracováváním celého svého já, učila jsem se žít a žít v pravdě, znovu jsem získala svou ženskou důstojnost, radost, pokoj a vnitřní svobodu. Viděla jsem, že to nezávisí na žádných vnějších podmínkách, dokonce ani na mých rodičích, ale je to něco, co plyne z mého vztahu s Bohem. Zdroje mých nedostatků, konfliktů, neschopnosti, nezdravého pronikání emocí, nedostatku hranic, nedůvěry v sebe sama, pochybností – to vše bylo třeba pojmenovat, vyjasnit, uzavřít, aby nade mnou neměly moc.... Jedno po druhém jsem uklízela...

Také jsem se naučila znovu milovat svou matku. Uvědomila jsem si, že její příběh sirotka prostupuje mým příběhem i příběhem mého dítěte. Chci to držet v Božím duchu, stanovit si zdravé hranice a střežit je.

Mám pocit, že teprve teď začínám žít "nanovo" a těším se na to ;).

Jak se raději nechovat:

Neměli byste dělat to, co cítíte. Je to nesmyslné. Naše pocity jsou čistá chemie

v mozku. My se skládáme z myšlenek. Naše myšlenky jsou tvořeny: částečně z genů, částečně z hormonů, z aktuálních zážitků nebo nekontrolovaných vzpomínek. Lidé, kteří žijí tím, co cítí, žijí v chaosu. Lidé, kteří říkají, co cítí, vytvářejí chaos. Myšlenky a slova mohou budovat nebo ničit jako tornádo. A tento příběh je toho důkazem. Chaos myšlenek a slov jedné matky udělal ze života její dcery chaos.

Jak postupovat:

V hlavě můžeme mít různé myšlenky. Musíme se však naučit se od nich distancovat. My nejsme naše myšlenky. Jsme zavázáni k tomu, abychom byli moudří. Člověk by měl žít to, co je dobré, ne to, co náhodou cítíme.

Norwid napsal: „Kéž bychom nepoznali zlo, kéž bychom poznali dobro.“

To znamená: Nikdy nedělat zlé věci. Lepší je nedělat nic. A když už něco děláš, tak to, co je dobré.

Ježíši, pomoz mi rozlišovat mezi zlem a dobrem. Protože nechci, nechci konat zlo.

Zastavení VI

Veronika podává Pánu Ježíši roušku

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

*To byla ta Marie, která
pomazala Pána mastí a vytřela mu
nohy svými vlasy; její bratr Lazar byl
nemocný.*

Jan 11,2

Maria vstupuje do Ježíšova světa. Dává blízkost a prožívá blízkost. Stejně tak Veronika.

Tyto scény mají velmi intimní charakter.

Veronika vystupuje z davu. Ježíšovi by takto mohl pomoci snad každý, ale právě ona to udělala. Ježíš je v žalostném stavu. Nemá žádnou budoucnost. Žádný skutečný užitek v tomto gestu nelze najít. Veronika riskuje. Pravděpodobně z lásky. Možná z lásky, která je jen chvilkovou inspirací. Jaká může být cena za blízkost za tak dramatických okolností?

Příběh:

Když se narodila moje malá sestra, byl to zřejmě nejšťastnější okamžik mého života. Naši radost z této nádherné události však za chvíli přerušila nemoc. Svět se obrátil vzhůru nohama. Moji rodiče byli zoufalí. Začalo putování od lékaře k lékaři, z nemocnice do nemocnice. Naše malá si ničeho nevšímala a kupodivu byla velmi klidná, přestože se kolem ní něco dělo. Každý den byl těžší než ten předchozí. Existovala šance na částečné vyřešení. Dvě velké operace, rok po sobě, a nastal malý průlom. Pokračovala rehabilitace a mnoho obtíží, které bylo třeba překonat, aby dítě dostalo možnost lepšího života. To vše mělo zásadní vliv na můj život. Život

člověka, který jako by stál stranou a přihlížel. Já jsem však bohužel ztratila smysl života a důvody k úsměvu.

Žila jsem v neustálé úzkosti z dalšího dne. Během jedněch prázdnin jsem se rozhodla opustit rodinné hnízdo a někam odjet. Moje volba padla na oázu v Beskydech Wyspovy. Po několika dnech pobytu duchovní obnovy jsem se šla vyzpovídat. Cítila jsem potřebu si prostě promluvit a vyzpovídat se, ne ze svých hříchů, ale ze svého života. Potřebovala jsem si postěžovat. Potkala jsem úžasného mnicha. Během dlouhého rozhovoru jsem měla čas plakat a smát se jako nikdy v životě. Všichni máme svá břemena, někteří větší, jiní menší.

Jak se raději nechovat:

Čekání na dítě je nejčastěji hrou představitivosti. Možná nebudeme mít nejlepší život, ale naše dítě bude výjimečné. Protože to bude naše dítě. To je prvotní hřích rodičovství. Kolik rodičů se nechá nadchnout tím, jak výjimečné jejich dítě bude. A pak se stejně rychle zklamou, když je život konfrontuje s jinými dětmi. Například ve školce se ukáže, že naše "dítě je obyčejné".

A co teprve, když se už od narození ukáže, že naše dítě je „tak trochu“ horší. Jak píše autorka textu, bojovalo se za to, „aby se dítěti dostalo příležitosti k lepšímu

životu". Otázka: kdo ví, kdo má právo vědět, jaký život je pro toto dítě lepší?

Tento příběh je stejně tragický jako mnoho podobných. Síla zklamání tlačí blízké do šílených činů. Jednání za každou cenu. Lepší život. Zdraví, léčení, operace. Obvykle a poměrně rychle se objeví oběti: zničení rodiče, zanedbané a opuštěné starší, zdravé děti. Frustrovaná rodina. Pro autora příběhu se blízkost stala zdrojem tragédie. Takových příběhů je mnoho.

Jak postupovat:

Dítě je rovněž člověk. Má právo žít a má právo zemřít. Měli bychom se o ně normálně starat. Ale nikdy ne za každou cenu.

Člověk by měl vždy začít tím, že získá dostatečný odstup. Člověk se nesmí nechat unést emocemi. Platí zásada moudře pomáhat. Léčení, výchova, budování vztahů – to vše vyžaduje rozum a přemýšlení. Někdy se starší lidé rozhodnou nenechat se operovat, protože se jim to "nevyplatí". Stejně je to i s dětmi. Respekt k dítěti je také respektem k jeho možnostem. Možnosti přežití.

Norwid napsal: „Je smutné opustit život a uzavřít se do sebe. Žít s vlastními pocity a vlastními sny.“

To znamená: Člověk, který se uzavírá do kouta vlastními myšlenkami, se vzdaluje životu. Jeho nespoutané emoce, které někdy může nazývat sny, vedou nakonec k tragédii. Odtržen od reality, nic z ní nechápe. Rozbítí se o ni jako o skálu. Uzavřen do sebe je mrtvý, směřuje ke svému zániku.

*Ježíši, v každé situaci mi dej
zdravou mysl a moudrost.*

Zastavení VII

Pán Ježíš padá pod křížem podruhé

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

*Bud'te tedy dokonalí, jako je
dokonalý váš nebeský Otec.*

Matouš 11,2

Být dokonalý je druh neurózy: člověk chce mít všechno pod kontrolou sám. Spoléhat se sám na sebe. Už jen proto, abychom se neklamali. Při otevírání se druhým - musíme riskovat. Při tomto otevření se stáváme zranitelnými - můžeme slyšet: "ano" nebo "ne". Můžeme zažít: "ano" nebo "ne". Nejčastěji "ne".

A přesto - bez druhých se žít nedá. Individuálně jsme příliš omezeni na to, abychom v životě zvítězili. Vyhráváme - když se alespoň dva lidé otevrou jeden druhému. Vzájemná láska - právě vzájemná láska - je nejdůležitějším přikázáním křesťanů.

Příběh:

První vážný vztah jsem měl na univerzitě. Byl jsem více než tři roky ve vztahu s neideální dívkou, kterou jsem ale v té době potřeboval, potřeboval jsem něco trvalého. Ta dívka mi dala spoustu lásky, krásných chvil, výlety, ale pořád mi v životě něco chybělo. Jednoho dne, využívajíc první hádku (kterých bylo mnoho), jsem se rozhodl náš vztah ukončit, rozešli jsme se na neutrální půdě (nebo jsem si to alespoň myslel). Ulevilo se mi, cítil jsem, že se konečně něco mění. Měsíce plynuly, cítil jsem se svobodný, závislý sám na sobě, užíval jsem si života, bavil se, ale přesto, když jsem byl sám, v hloubi duše jsem cítil, že něco není v pořádku, cítil jsem nespokojenost, prázdnotu. Až o několik let

později jsem si uvědomil, že jsem se po většinu života bál lidem skutečně otevřít. Raději jsem předstíral, že jsem někdo, kým nejsem, že mám všechno pod kontrolou. Navzdory nesmírnému uznání a pochopení jsem se bál otevřít i před svou přítelkyní. Byl jsem zbabělec, utíkal jsem před rozhovory, před pocity a raději jsem od ní utekl, než abych napravil něco, co bylo krásné a trvalé (Samozřejmě ne dokonalé, ale jsme snad všichni dokonalí? Dokonalý je jen Bůh). Tento vztah mě naučil milovat druhé lidi. Naučil mě chovat se ke každému člověku jako k lidské bytosti, teprve později se dívat na jeho roli v mém životě - to znamená chovat se ke každému člověku především s úctou a milovat ho. Uplynulo už mnoho let a já si stále vyčítám, že jsem se k té dívce nechoval tak, jak jsem měl, a právě díky ní jsem teď tam, kde jsem. Věnujte se všem lidem kolem sebe, jsou neideální, ale záleží jim na vás, mělo by vám na nich také záležet. Pokud právě teď jdete s blízkými, přáteli, známými nebo cizími lidmi - poděkujte jim a mějte je rádi. Děkuji všem, kteří mě milovali vzájemnou láskou.

Jak se raději nechovat:

Život není hra o výhody. Nemělo by to tak být. Protože ze své přirozenosti ve vztahu může být všechno jinak. Nelze to kalkulovat. Můžete, ale pak už to nebude láska. Hlavní hrdina tohoto příběhu se poprvé zamiloval. Byl otevřený, oddaný.

A pak začal kalkulovat. A vyšlo najevo, že mu to za to nestojí. Tento vztah nebyl dokonalý, cítil, že jiný by mu mohl přinést více výhod. Vytvoření systému výhod je největším nepřítelem lásky.

Jak postupovat:

Otevřenost je těžká, protože je nepředvídatelná. Dokud se neotevřu - nevím, neznám, nerozumím. A nic z toho nemám. Pokud se otevřu, mohu být překvapen - pozitivně i negativně. Z toho co je dobré, mohu mít užitek, z toho co je špatné, se mohu něco naučit. Pokud člověk moudře přistupuje k otevřenosti - vždy z ní bude mít užitek. Protože bez otevřenosti není lásky, není přátelství. Není nic, co by člověka činilo šťastným.

Norwid napsal: "Peklo je jen nemožnost lásky."

To znamená: že někdo chce, ale nemůže. Ne že nemůže. Nechce, neotevře se, nezkusí to. A v důsledku toho nemůže. Neotevřít se a toužit po otevřenosti - to je peklo.

Ježíši, hledám lásku a chci riskovat.

Zastavení VIII

Pán Ježíš napomíná plačící ženy

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

*„Neplačte nade mnou, ale nad
sebou a nad svými dětmi“*

Lukáš 23,27

Není dobré se litovat.

Sebelítost. To je nejjednodušší
způsob, jak promarnit život.

Sebelítost - znamená tvrdit, že
prožíváme něco nespravedlivého. To
znamená, že se nám něco děje. Něco, co
nechceme.

Je třeba zdůraznit - často se nám
něco děje, i když to nechceme. Nemáme
nad sebou plnou kontrolu a nikdo ji nikdy
mít nebude. Můžeme se ovládat jen trochu.
Trochu řídit.

Sebelítost je kapitulace. Odevzdání
našeho života na milost a nemilost náhodě.
Degradace.

Pokud se nám něco stane, je třeba
s tím něco udělat. Vždy se s tím dá něco
dělat.

Příběh:

Moje nemoc - ačkoli je neviditelná -
mě omezuje fyzicky i psychicky. Unikám
před bolestí tím, že utíkám ze života - do
nehybnosti, fantazie, jiných potěšení, jako
bych si chtěla vynahradiť ztráty. Nejhorší
bylo smířit se s tím, že je nevléčitelná.
Zdálo se mi, že dokud bojuju, jsem vítěz, ale
ty pády, kdy mi došly nápady na léčbu.....
Zoufale jsem hledala naději. Nakonec jsem
se po mnoha pokusech poddala ... Jeho
vůli. Vzdala jsem se svého snu o zdraví. Po
tom, co mě to stálo, jsem viděla, jakou to

pro mě má hodnotu. Znovu jsem si definovala štěstí. Chci věřit, že to dokážu, že mám svou cestu, po které mám jít. Rozšířila jsem svou toleranci k tomu, že život nepůjde "po mém". Zklidnila jsem se. Důvěřuji této cestě jen proto, že v ní Bůh vidí nějaký smysl, jinak by mě touto cestou nevedl. Možná mi jednoho dne odhalí krásu takové cesty, dovolím mu to. Snad nebudu zklamaná.

Co nesmíte dělat:

Chápu hlavní hrdinku: její srdce se vybíjí ve výzvách a její tělo ji vězní. Pokud ve srovnání s ostatními podáváme menší výkon neměli bychom se vzdávat. Člověk se srovnávání nevyhne. Při každém srovnání vyjde najevo totéž: jsme jiní.

Co by se mělo a má smysl dělat:

" Rozšířila jsem svou toleranci vůči životu, který nejde "podle mých představ".
- jsou jedny z nejkrásnějších slov, která ukazují na sebezpřijetí. V této větě je jak náznak zklamání ze sebe sama (ve srovnání s ostatními), tak i naděje. Mohlo to být lepší, ale udělám se sebou maximum.

Lidé, kteří staví svůj život pouze na sebelibosti - stávají se jako bahno. Bahno, jak víme, znemožňuje pohyb.

Ti, kteří mají i málo ve vztahu k druhým, ale rozvíjejí to, kým jsou - ti se stávají Někým.

Norwid napsal: " Kdo říká pravdu, vyvolává úzkost."

To znamená: Jaký jsem ve skutečnosti? Abych to zjistil, potřebuji získat zpětnou odezvu. Pravda. Lidé mají nejčastěji rádi vlastní falešnou představu o sobě samých. A bojí se slyšet, co si o nich myslí ostatní. Bojí se úzkosti. Není se čeho bát. Za cenu chvilkové úzkosti můžete sami sobě mnohem lépe porozumět a lépe žít..

Ježíši, dej mi odvahu poznat sám sebe. Naslouchat tomu, co si o mně myslí druzí. Dej mi odvahu žít v pravdě.

Zastavení IX

Pán Ježíš padá pod křížem potřetí

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

*„Moc se plně projeví uprostřed
slabosti“*

2. Korintským 12,9

Promarněný život. Zažili jste to? Viděli jste někoho, jehož život byl promarněn?

Dva lotři na kříži a mezi nimi Ježíš. Už je nic nečeká. V Ježíši je však stále naděje, vidí před sebou budoucnost.

Ježíš se zvedá ze svého pádu, ačkoli ho to jen přibližuje smrti. Dobrý lotr na kříži sní o nebi, i když ho čeká smrt. Možná bychom si však měli uvědomit, že žádný život není jednou pro vždy promarněn? Že vždycky stojí za to povstat, i když je to jen chvíli před smrtí.

Příběh:

Celý život jsem chtěl být sportovcem - chtěl jsem hrát profesionálně fotbal. V 15 letech jsem si zlomil nohu. Vrátil jsem se k fotbalu, ale v 17 letech jsem si nohu zlomil znovu. Podařilo se mi vrátit na hřiště. Mezitím jsem složil maturitu, dostal se na dobrou univerzitu, ze které mě po půl roce vyhodili. O několik měsíců později, těsně před začátkem studia na jiné univerzitě, jsem si přetrhal vazy v koleni. Studoval jsem a zároveň rehabilitoval a čekal na další operaci. Během studia jsem strávil dva roky v nakonec neúspěšném vztahu. Stal jsem se závislým na alkoholu, což mě v 21 letech přivedlo k prvnímu pokusu o sebevraždu. Jako zázrakem jsem se neutopil, když jsem se pokoušel přeplavat jezero. Když jsem se vrátil domů zdravý, myslel jsem si, že nic

horšího už mě v životě nemůže potkat. Pár dní po pokusu o sebevraždu jsem se vrátil k trénování fotbalu ve sportovním klubu, abych si o čtyři měsíce později znovu přetrhal vazy v koleni.

V říjnu 2021 jsem se vrátil na univerzitu, vrátil se mi také alkoholismus a časem jsem se zapletl do hazardních her. V únoru 2022 jsem během dvoutýdenní alkoholové série prohrál všechny peníze v pobočkách sázkových kanceláří. Od té doby se mi podařilo mnohé změnit k lepšímu, ale stále se v životě setkávám s menšími či většími krizemi. Před více než rokem jsem začal spolupracovat s trenérem, který mi pomohl s fyzickou obnovou. Každý den se snažím být lepší, mám plán, který dodržuji. Dvakrát jsem to vzdal, ale dostal jsem třetí šanci.

Jak život spíše nestojí za to žít:

Fotbal. Sledují ho miliardy lidí, hrají ho a vydělávají na něm tisíce. Být fotbalistou, být youtuberem, být něčím podobným - to se může stát nemístnou investicí, pokušením, které ničí životy. Jeden můj blízký přítel měl talent. Ve dvaceti letech hrál v extralize. Navíc hned v prvním mači vstřelil tři góly. Jenže tím se stal hrozbou pro své starší kolegy a ti ho nemilosrdně nakopli. Po prvním vážnějším zranění se sportem skončil. Dnes je z něj vynikající profesor. Proto nemá smysl na n24em trvat.

Co se v životě vyplatí dělat:

Místo toho, abyste byli tvrdohlaví, stojí za to zkoušet různé věci. Výše uvedený příběh je pro sportovce typický: někdo má talent, ale nemá zdraví. Abyste byli úspěšní, musíte mít obojí. Profesionální sportovci, hudebníci, youtubeři - těch je málo. Ale těch, kteří dělají hudbu, hrají fotbal nebo tvoří filmy, je nespočet. Koníčky jsou jedna věc, ale nejdřív se musíte živit, vydělávat. Na tom není nic znevažujícího. Je lepší být malým vítězem než velkým poraženým. Měli bychom hrát mnoho her, soutěžit v mnoha oblastech. Soutěžení ukazuje, jací jsme ve srovnání s ostatními. Odhaluje, v čem máme talent.

V tomto příběhu je ještě jedno důležité poselství. Je jím hlava. Někdo může mít všechno, ale pokud nemá pořádek v hlavě - nakonec stejně prohraje. Proto je třeba vždy začít u sebe, pracovat na sobě, na své hlavě.

Norwid napsal: "Boj je normálním úkolem lidstva - bitva ne."

To znamená: Bojovat s každodenními problémy - velkými i malými - je normální. Dalo by se říci, že je to "dobré". Zahajovat bitvy jedněch proti druhým - to není dobrý nápad.

Ježíši, pomoz mi poučit se ze svých neúspěchů a konečně zvítězit ve svém životě.

Zastavení X

Pán Ježíš padá pod křížem potřetí

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

„Pán řekl mi: „Moje milost ti stačí. Má moc se plně projevit uprostřed slabosti.“ Milerád se tedy budu chlubit svými slabostmi, aby na mně spočívala Kristova moc. S radostí snáším slabosti, příkoří, strádání, pronásledování a úzkosti pro Krista – vždyť má síla je v mé slabosti!“

2. Korintským 12,9 – 10

Existují lidé, kteří se sebepoškozují. Proč to dělají? Protože vnitřní bolest, bolest hlavy a srdce, je větší než fyzická bolest. Paradoxně má takové jednání vnitřní bolest snížit. Aby se alespoň na chvíli mohli zbavit toho, „co mají v hlavě“.

Samozřejmě to nic nepřináší. Ale je to pravdivý obraz toho, jak moc můžeme trpět. Obnažený – jako ten, kdo se s tím, co je uvnitř skryto, co bolí – nedokáže vyrovnat. Taková zkušenost je jedním z největších traumat, které člověk zažívá. Zdá se, že se s tím nedá nic dělat. Bolest je totiž všeobjímající, znemožňující.

Pravé obrácení – to je situace, kdy člověk prožívá takovou bolest a v tomto mraku hrůzy vidí paprsek naděje. Zdánlivě totéž, ale úplně jiný život.

Příběh:

Byl tam jeden chlapec. Hezký, mladý, zamilovaný. Nesmírně se angažoval v životě své „církve“, své farnosti, připravoval WYD 2016. Radoval se z každého okamžiku svého života, často se usmíval a všude, kam přišel, přinášel pozitivní atmosféru. Jeho přítelkyně, rovněž krásná mladá žena, ho však nemilovala. Vztah jí v určitém okamžiku přestal bavit. Už neměla chuť se s ním setkávat, mluvit s ním, trávit s ním čas, třeba i mlčky, ale společně. Objevily se jiné priority, důležitější. Rozhodla se s ním rozejít, aby měla více svobody a volnosti.

Pro ni už nic neznamenal, nedělal na ni žádný dojem. Pro něj to však byla silná rána.... Z charismatického, aktivního a neustále se usmívajícího chlapce nezbylo nic – neviděli jsme ho dva roky. Uzavřel se doma i v sobě. Vyloučil se ze života. Událost ho rozhodně zdrtila, bylo to pro něj těžké, měl ji rád a měl s ní nějaké plány do budoucna. Nečekal, že se to stane. Těžké chvíle přežil díky své víře a přátelům. Dnes je hlavní hrdina příběhu šťastný, byť stále trochu osamělý...

Jak se nechovat:

Rozhodně se vyplatí otevřít. Stojí za to budovat vztahy. Stojí za to riskovat. Dokonce stojí za to trpět. Stojí za to stát se zranitelným. Je známo, že láska přináší stejně tak štěstí jako utrpení. Jediné, co nestojí za to – je fixovat se na své emoce. Trvat na tom, že to, co cítím, je to nejdůležitější.

Co se vyplatí dělat:

Co to je láska? Nejprve představa druhého člověka a teprve potom setkání. V počáteční fázi vztahu nejčastěji převládají projekce: jaký ten člověk je. Zdá se, že to je tento případ: zamiloval se do ní. Myslel si, že je to někdo výjimečný. A ona byla trochu neobvyklá, trochu se tak tvářila a byla trochu jiná, ale on to neviděl. Pravděpodobně odešla, když ji ta hra,

kteřou hrála, začala unavovat. Koneckonců nebyla taková, za jakou ji považoval.

Proto by se měl po prožitém smutku znovu otevřít. Takovou dívku, jakou potkal, už znovu nepotká. Protože ve skutečnosti nikdy nebyla. Láska je touha po poznání. Pochopit. Ovocem dobře prožitého vztahu – i toho neúspěšného – by měla být větší dovednost poznávat další lidi. A to je vše.

Norwid napsal: „Otroci všude a vždy budou otroky – dejte jim křídla na ramena a oni budou svými křídly zametat ulice.“

To znamená: Když má člověk špatnou hlavu, přijde o všechno. Dokonce i o lásku. Máš neúspěchy? Hledej jejich příčinu ve své hlavě.

Ježíši, moje myšlenky... Rád bych zapracoval na tom, co mám v hlavě. Pomoz mi udělat si v hlavě pořádek

Zastavení XI

Pán Ježíš přibit na kříž

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

*„My silní musíme nést slabosti
těch, kdo silní nejsou. Nemějme ohled
jen sami na sebe, ale každý se snažme
vyhovět bližnímu. Usilujme o prospěch
a posílení druhých.“*

Římanům 15,1-2

Co mohou dělat ti, kteří nemohou nic dělat?

Je to jakási pouť – těch, kteří nic nemohou, k těm, kteří zdánlivě mohou. Někomu se to podaří. Jiní zatím neuspějí. Ti, kterým se nedaří, pak jdou k těm, kterým se daří, protože ti uspěli.

Každý, kdo je úspěšný – to je třeba mít na paměti -, se nakonec stane poutním centrem.

Zůstává jeden problém: když se to někomu podařilo, proč to nejde mně? Je lepší žít život se žádostí, nebo raději v životě vše zvládnout?

Nikdy jsem nedokázal pochopit, proč ti, kteří nic nedokážou, hledají pomoc u těch, kteří to dokážou. Místo toho, aby se zaměřili na to, že se naučí zvládat věci sami. Nedostatečná zručnost není osud, ale prostá lenivost. „Neobratní“ jsou lidé, kteří se nepoučí ze svých chyb. Každý, kdo se učí, se to nakonec naučí.

Je pravda, že nejčastěji je nepoučení se z chyb důsledkem nezpracovaných emocí. A emoce, jak už to u emocí bývá, se neučí, nepřemýšlejí. Pouze emocionalizují.

Příběh:

Můj včerejší život: práce, domov, televize, nedělní večere u rodičů a zase dál a dál... Jen abych nějak stihla víkend, prázdniny, dovolenou. Rutina, nuda,

šedivost, samota. Pocit, že to nejlepší a nejzajímavější už skončilo. Že můj život bude navždycky tak monotónní. Lidé mi říkají, že každý den se může stát něco, co mi úplně změní život. Moc tomu nevěřím. Po tolika zklamáních už nechci zkoušet nic nového. Ale pak se jednoho dne stalo něco, co se nedá přesně vyjádřit slovy... Najednou a nečekaně se v mém životě objevil někdo, kdo je úplně jiný než já (vlastně asi ve všech směrech). On je ze Zakopaného a já ze Štětína. Vzdálenost se zdá být nezanedbatelná. Jsme velmi rozdílní, ale zdá se, že tyto rozdíly nás spíš spojují, než rozdělují. Každý den nás oba znovu udivuje blízkost a pouto, které se mezi námi vytvořilo. Tento vztah nás oba změnil a stále mění. Rozdíly v nás jenom víc a víc vzbuzují zájem o toho druhého.

Jak se nechovat:

Koleje, rutina. Snadné, obyčejné, bez rizika. Tato situace je výsledkem zanedbání. Každý nový den přináší výzvy, příležitosti. Zřejmě je však jednodušší se nezapojovat, neriskovat. Vůbec se nesnažit. Pokud někdo z vás takto žije, soucítím s ním. Protože postupně získávám zkušenosti: „nic se neděje“ se mění v „nemá to smysl“.

Co se vyplatí dělat:

Nikdy se nestává, že by to nešlo. Musíte se jen snažit. Příběh nečekané lásky

je toho příkladem. Objevila se příležitost – a vyšlo to.

Příležitosti se však zpravidla objevují jen tehdy, když je hledáme. To znamená, že se objevují neustále, ale pokud je nehledáme, ani je nevidíme.

A pak je tu zásada: potřebujete trénink. Když se objeví příležitost, musíte být připraveni: musíte mít znalosti, sílu, nápady a zkušenosti.

Prognóza pro tento vztah? Bude úspěšný pouze tehdy, pokud na sobě budou oba tvrdě pracovat. Úspěšný vztah není prchavý dojem, ale tvrdá práce na sobě.

Norwid napsal: „Minulost – to je dnešek, jen cokoliv dál.“

To znamená: že z toho, co bylo včera, se lze poučit dnes. Dnes bych měl být o něco moudřejší než včera.

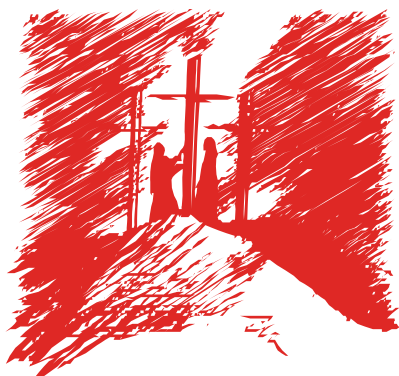
Ježíši, chtěl bych se stát hledačem moudrosti. Plánuji každodenní modlitbu spojenou s učením se poučení do budoucna.

Zastavení XII

Pán Ježíš umírá na kříži

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

*Toto jsem vám pověděl, aby má
radost byla ve vás a vaše radost, aby
byla dokonalá.*

Jan 15,11

Příběh:

Chybí mi konverzace. Chybí mi společenství blízko domova. Zajít si k někomu odpoledne na kávu, aby mi někdo na chvíli pohlídal děti, když potřebuji jít ven. A hlavně mi chybí inspirativní lidé, kteří dělají skvělé věci.

Jen pro romantiky: naděje za hranicí šedivé reality.

Golgota. Dva, nebo formálně tři lotři. Už skoro nic nedokážou. Ruce a nohy v pasti. Co jim zbývá? Hlava. To, co mají v hlavě.

Protože pokud jde o člověka, hlava rozhoduje o všem. I když nemůžeme nic dělat, vždycky můžeme ještě něco vymyslet.

I když nemůžeme nic dělat, vždycky můžeme ještě něco vymyslet.

I když nemůžeme nic dělat, vždycky můžeme ještě něco vymyslet.

Třikrát opakovaná věta. Stojí za to, aby to bylo trvalé.

Ježíš, než visel na kříži, měl představu o tom, co bude potom. Tuto myšlenku objevil lotr, kterému se říká dobrý. Vnímal Ježíšův plán: jdeme dál, do ráje.

Víra je myšlenka. Existuje ráj, nebe, nebeské království. Naděje je cesta. Chci se tam dostat.

Naděje je šance, ale ve své podstatě vzdálená. To, co potřebuji, není tady, ale tam. Za touto šancí je třeba jít. Tím, že budu stát, nic nezískám.

Pro mě, který píšu tyto rozjímání, je to velmi blízká a osobní zkušenost. Mnohokrát jsem se ocitl v situaci bez výhry. Ze zkušenosti jsem však věděl, že když teď nevidím cestu, musím udělat alespoň krok – zjistit, zda existuje šance z jiného místa. Vždy jsem však tušil nějakou šanci. Tušení šance – to je definice naděje. Naděje se nehodí do toho, že věci budou tak, jak jsou. Naděje je hledání šance, aby bylo "lépe". A častěji než "lépe" znamená úplně jinak.

Podívejme se, jaká očekávání má dítě a jaká teenager. Když dáme teenagerovi to, co se mu líbilo v dětství, bude zklamaný. Chce už něco jiného.

Proto tady a teď není nikdy dost. Naděje hledá "lepší" – a "lepší" ve své podstatě znamená jiné. Proto se člověk kvůli naději vydává do neznáma.

Ježíš posílá učedníky na "konec světa". Tedy do světa, který neznají. Do jiného světa. Jediné krajnosti, které svět má, jsou naše zkušenosti. Jsme to my, kdo omezuje "svět", protože ten je sám o sobě neomezený.

Co kdyby Ježíšovi učedníci v duchu neúspěchu zůstali v šedé realitě? Nebylo by jich – nebylo by nás.

Je zajímavé, že právě křesťané jsou tak expanzivní, hledající. Řekl bych dobrodružní. Neustále jim něco chybí.

Proto lidé, kteří si stěžují, že věci nejsou jako dřív, ztrácejí ducha. Nebo spíše – ztrácejí Ducha!!!

Romantik je člověk naděje. Nemá nic, ale má nápad. Ještě neví, ale vydává se na cestu.

Extrémní křížová cesta je spiritualitou kříže. Spiritualita naděje v beznadějně, šedivé realitě. Lidé se vydávají na tuto cestu a nevědí, jak skončí. Je tu riziko, je tu nejistota.

A nejlepší na tom je, že jít na EDK neznamena dojít na místo, ale najít naději. Skutečným plodem EDK jsou nové nápady a odhodlání jít za nimi.

EDK není sport. EDK je spiritualita naděje. Je to formace opravdových romantiků. Lidí, kteří jsou nápadití a odvážní. Lidí, kteří jdou za hranice svých možností. Měřící svůj život podle svých snů, ne podle svých omezení.

Protikladem romantismu není realismus, ale potřeba kontroly. Romantici byli tři mudrci, kteří mířili do Betléma. To znamená, že nevěděli, kam jdou. Pouze tušili, co hledají. Pokud však došli do Betléma, znamená to, že byli zcela zdatní. Opustili svůj majetek, svět, který znali. Nepochybně je na cestě čekalo mnoho nebezpečí, překážek. Museli reálně

zhodnotit situaci, protože došli. Naproti tomu lidé se silnou potřebou kontroly by zůstali doma. Protože ve známém světě mají pocit kontroly.

Norwid napsal: „Kdo miluje, tomu se malé věci stávají velkými, a každý paprsek světla zvětšuje naději.“

To znamená: „Paprsek naděje se zvyšuje.“ - Kdo miluje, žije nadějí než starostmi o problémy.

„A především mi chybí inspirativní lidé, kteří dělají velké věci. Existuje jen jedna cesta: musíte vystoupit ze svého světa a pustit se do dělání velkých věcí.“

*Ježíši, skvělí byli ti tři mudrci.
Rád bych šel v jejich stopách.*

Zastavení XIII

Tělo Pána Ježíše snato z kříže

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

*Amen, amen, říkám vám, že
budete plakat a naříkat, ale svět se
bude radovat. Budete se trápit, ale
vaše úzkost se obrátí v radost.*

Jan 16,20

A co když něco skončí? Tehdy je vše minulostí.

Otroci zranění. Zranění jsou součástí naší historie. Bolí. Bolest zase naplňuje naši mysl a nedovoluje nám myslet na nic jiného. Bolest angažuje a odebírá energii. Proto na ni musíme myslet, i když nechceme. I když si to neuvědomujeme, někde pod povrchem myslíme na bolest.

Příběh:

Táta pil, doma se hádali, byli jsme chudí. Samozřejmě to nebylo všechno špatné. Když jsem se však z domu odstěhovala, viděla jsem, že život může být jiný, ale ne vždy jsem věděla, jak do nové reality zapadnout. Cítila jsem se méněcenná. Obranné mechanismy, které jsem se naučila doma, abych přežila, mimo domov nefungovaly. Pak jsem se vdala a měla děti. Manželovi jsem vyčítala mnoho věcí. Vinu jsem vždycky svalovala na něj. Když bylo opravdu zle, šla jsem na terapii. Tam jsem o sobě zjistila spoustu věcí. Hodně věcí se změnilo. Na této cestě jsem také potkala dobré lidi. Zjistila jsem, že jsem sama zodpovědná za svůj život a své štěstí. Už nechci tuto odpovědnost svalovat na někoho jiného.

Jak se raději nechovat:

Když mě něco bolí, hledám viníka.

Takto se chová mnoho lidí. Proto jsou časté hádky, útoky, urážky a mnoho dalších projevů chování. Vždyť normálně hádky vyžadují námahu. Člověk k tomu musí mít snahu.

Když někoho vidíte, jak se rve, víte, že je našťvaný, a tak hledá někoho, na koho by to mohl svést.

Na vrcholu tohoto procesu je intuice, že díky rvačce přijde úleva. Jako bychom tím, že ublížíme tomu, kým se cítíme být zraněni, mohli zvrátit své zranění. Bohužel čím více se navážíme do druhých, tím více zranění provokujeme. Noví lidé, kterým jsme ublížili, nakonec také dostanou podobný nápad a zaútočí na nás. Takto si lidé sami sobě připravují peklo na zemi. Zdánlivě se nic neděje, najednou má někdo pocit, že ho něco bolí. Vyhledají prvního člověka, kterého najdou, spojí s ním svou bolest a je to. Nejčastěji si samozřejmě se svou bolestí spojí své blízké, protože jsou mu nejbližší.

Jak se vyplatí zvládat bolest:

Není potřeba žádná diskuze, víme, že všichni zažíváme bolest. Všichni máme zranění. A všichni jsme v pokušení přenášet je na ostatní.

Zamysleme se nad tím: Když nám někdo dokonce ublíží, např. zlomí ruku, je lepší ho pronásledovat a mstít se, nebo jít k lékaři? A co když mu to oplatíme bolestí, když nám ublíží ještě víc?

Dá se říci: každý má svou bolest. Má různé zdroje. Ale je naše, jen naše. Je individuální. Člověk se s ní musí naučit s ní žít a léčit ji.

Norwid napsal: „Jediná láska, která nás nikdy nezradí, je sebeláska.“

To znamená: že se o nás nikdo nepostará tak, jak se postaráme sami o sebe. To platí především v těch oblastech, jakými jsou zranění. Pokud si nepomůžeme sami, nedá se s tím nic moc dělat.

Bolestný Ježíši, nechci svou bolestí zatěžovat druhé, pomoz mi na cestě uzdravení.

Zastavení XIV

Tělo Pána Ježíše uloženo do hrobu

Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste,
a dobrořečíme Ti

Neboť skrze svůj svatý kříž jsi
vykoupil svět.

*Nikdo nemá větší lásku než ten,
kdo položí život za své přátele.*

Jan 15,13

Polský básník Cyprian Kamil Norwid
napsal: „Hrdinství není v samotných bitvách, ale ve všech oblastech života a neustále. Vždyť bitvy se vedou jen proto, že hrdinství se nejprve nepraktikuje na poli života.“

Hrdinství praktikované na poli života – to je definice EDK. Jak se tato myšlenka zrodila?

No, zrodila se ve mně (při psaní tohoto textu) otázka: *Jaký vlastně jsem?* Jednou jsem si myslel, že jsem skvělý, jindy zase že jsem horší, nejhorší... Samozřejmě že jsem se chtěl cítit raději lepší než ostatní. Ale jakákoli příhoda, jakýkoli neúspěch – a už se mé monumentální já rozpadalo v prach. Po několika desítkách takových emočních výkyvů jsem si začal dávat dohromady své dojmy. V hlavě se mi vytvořila jakási tabulka: na jedné straně doba, kdy jsem si myslel, že jsem skvělý, na druhé straně doba, kdy jsem si myslel, že jsem průměrný. Když jsem to analyzoval z inženýrského hlediska, dospěl jsem k závěru, že to asi nebylo ani tak dobré, ani tak špatné.

Pozorováním sebe sama jsem také došel k závěru, že se při sebehodnocení příliš spoléhám na své emoce. A ty se neustále měnily.

Po ovoci poznáte – inspiroval mě Ježíš. Když něco dělám a daří se mi to,

znamená to, že jsem v tom dobrý. Pokud ne, pak v tom ještě nejsem dobrý. Možná se to mohu naučit. Moje emoce se postupně zklidnily, výkyvy byly menší. Přesto mě z dobré nálady vyřadily překvapivé události: nehoda na silnici a to, jak jsem se zachoval (pro mě ne dost). Nebo jednání, kde jsem nevěděl, jak se správně chovat. Nebo něčí žádost. Nebo...

V té době jsem četl knihu o chování v hraničních situacích. Protože hraniční situace jsou velmi obtížné, nevíte, jak se zachováte. A já jsem chtěl vědět, jestli budu v takové situaci stále fungujícím idealistou.

Zrodil se nápad: půjdu do neobvyklých situací, do obtížných situací. Abych zjistil, jestli bych uspěl. První experimenty byly většinou tragické. Ale pak jsem se z toho poučil, věděl jsem, co se musím naučit. Vyvíjel jsem se.

Zahájil jsem zcela novou etapu svého rozvojového procesu: dospívání k hraničním situacím. Jaké jsou toho výsledky? Určitě toho umím hodně, ale mou velkou devizou je, že mám chladnou hlavu. Nepanikařím. Mám natrénováno, jak reagovat na obtížné situace.

Extrémní křížová cesta je jedním z nápadů, jak trénovat hraniční situace. Chodil jsem v noci po lese, chodil jsem po horách. Abych řekl pravdu, bylo to i proto, že jsem přes den neměl čas, pracoval jsem.

Hrdinství v oblastech každodenního života – to je stejná myšlenka, jenže Norwid ji objevil dříve. Mnozí, mnozí ji objevili. Protože náhodou žádní hrdinové neexistují. Existují jen lidé, kteří trénovali, když nastal ten správný čas. A když přišla výzva, věděli, jak si s ní poradit.

Hrdinství v oblastech každodenního života – proto pořád píšu: Nedělejte z této extrémní křížové cesty snadné dobrodružství pro každého. Není totiž pro každého. Není to jen dobrodružství, impres. Je to důležitá součást práce na sobě samém. V době míru vás připravuje na válku. Je hrdinství na poli každodenního života.

Ježíši, ty jsi položil život za své přátele. A já bych to chtěl zkusit taky.

Extrémní
křížová cesta

JEN PRO ROMANTIKY
Jdu, protože hledám naději

